

Öndeyiş: 15. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi ve Emek Tartışmalarına Dair

Ahmet MAKAL

Bu yıl, Türk Sosyal Bilimler Derneği'nin kuruluşunun 50. yıldönümü. Derneğin iki yılda bir düzenlemekte olduğu ve tam bir sosyal bilimler şöleni olarak yaşanan Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi'nin geçmişi ise 38 yıl geriye uzanıyor. Akademisyenlerin ve diğer araştırmacıların iki yıl boyunca heyecanla bekledikleri bu kongrelerin, Türkiye'de sosyal bilimlerin gelişmesine büyük katkı sağladığı kuşkusuzdur. Son dönemlerde emek ile ilgili konuların da kongrelerde daha fazla yer bulmaya başladığı görülüyor. Bu, yaşanan ulusal ve uluslararası süreçlerin bu konuları daha önemli hale getirmesi yanında, bu alanda çalışan akademisyenlerin ve diğer araştırmacıların Kongre'ye daha çok ilgi göstermelerleriyle de bağlantılıdır. Değişik üniversitelerimizdeki Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri bölümü öğretim üyelerinin giderek artan ilgi ve katkıları ise özellikle belirtilmeye değer. Diğer taraftan, Türk Sosyal Bilimler Derneği yönetimleri de, emeğe ilişkin konulara hak ettikleri önemi vermektedirler. Sonuç olarak, Ulusal Sosyal Bilimler Kongreleri'ndeki emek konulu tebliğlerin sayısı giderek artmakta, konular çeşitlenmekte, özel emek oturumları düzenlenmektedir. Bu oturumlarda güncel sorunlar yanında, emek tarihinin de giderek daha çok ilgi görüyor olması ayrıca sevindiricidir. Sanıyorum ki, bu gelişmeler çalışma ilişkileri disiplininin yanı sıra, tüm sosyal bilimler açısından da önemli getiriler sağlayacak niteliktedir.

Bu satırların yazarı, 1999'dan bu yana tebliğleriyle aralıksız katılmakta olduğu Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi için özel emek oturumları da düzenlemektedir. 2007 yılındaki 10. Kongre, 2009 yılındaki 11. Kongre, 2011 yılındaki 12. Kongre, 2013 yılındaki 13. Kongre ve 2015 yılındaki 14. Kongre için düzenlediğimiz Emek Oturumu'nun tebliğleri, *Çalışma ve Toplum* dergisinin editörlüğünü üstlendiğim özel sayıları olarak yayınlanmıştı. 29 Kasım-1 Aralık 2017 tarihlerinde Ankara'da yapılan 15. Kongre için düzenlediğimiz ve 27 Kasım günü gerçekleştirdiğimiz Kongre'nin 2 numaralı "Emek Oturumu" da, Türk çalışma yaşamının değişik sorunlarını konu alan çok sayıda özgün bildirinin ortaya çıkmasına vesile oldu. İki bölümlü ve sekiz tebliğden oluşan bu uzun emek oturumunun "Türkiye Emek Tarihinden Kesitler" başlıklı birinci bölümünde emek tarihine ilişkin üç bildiri, "Türkiye'de Emeğin Güncel Sorunları" başlıklı ikinci bölümünde ise güncel emek sorunlarına ilişkin beş bildiri sunuldu. 15. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi'nin bu "Emek Oturumu", dinleyicinin de yoğun ilgisiyle karşılaştı. Bu tebliğler, şimdi *Çalışma ve Toplum* tarafından bir özel sayı olarak okuyucuya ulaştırılıyor. Bu 6. özel sayı ile TSBD ile *Çalışma ve Toplum* arasındaki anlamlı işbirliğini de sürdürmüş oluyoruz. 2007, 2009, 2011, 2013 ve 2015'te yayınlanan sayılarda olduğu gibi, bu özel sayının da

editörlüğünü üstlenmek, bizim açımızdan bir mutluluk kaynağıdır. 2017 yılı başlarında, A. Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi emekli öğretim üyesi değerli meslektaşımız ve dostumuz Prof. Dr. A. Gürhan Fişek'i kaybettik. 15. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi'ndeki Emek Oturumu'nu hocamızın anısına gerçekleştirmiştik, şimdi de Çalışma ve Toplum Dergisi, bu özel sayıyı onun anısına çıkarıyor. Bu kadirbilir davranışları için Türk Sosyal Bilimler Derneği ile Çalışma ve Toplum dergisine teşekkürlerimi sunuyorum. Kendisini hiçbir zaman unutmayacağımız Gürhan Fişek'i sevgiyle anıyorum...

Türk çalışma ilişkileri yazınına katkıda bulunacak nitelikteki özgün bildirimleriyle Emek Oturumu'na değer katan tüm meslektaşlarıma-dostlarıma, bu bildirimleri özel bir sayı içerisinde kalıcı hale getirerek okuyucuya ve akademik camiaya sunma olanağını yaratan *Çalışma ve Toplum*'un Yayın Kurulu üyelerine ve derginin soyadı gibi özverili editörü Dr. Murat Özveri'ye ve sürecin her aşamasındaki katkıları için Türk Sosyal Bilimler Derneği Başkanı Prof. Dr. Oğuz Oyan ve Genel Sekreteri Prof. Dr. Seyhan Erdoğan ile derneğin diğer yöneticilerine teşekkür etmekten mutluluk duyuyorum. Ümit ediyorum ki, *Çalışma ve Toplum* ile TSBD arasındaki artık gelenekselleşen bu işbirliği, daha sonraki kongrelerde de devam edecektir. Bu özel sayıdaki makalelerin emek olgusunun değişik veçhelerine ilgi duyan okuyucuya yararlı olmasını ve özellikle genç meslektaşlarımızın bundan sonraki kongrelere ilgisini artırmasını diliyorum.